

فاتهی‌ها بر مزار سویسیدها (نگاهی به آثار حذف‌یافته از انرژی)

احمد مددی
جرای بزرگ اقتصادی ایران بالاخره پس از فراز و فرودهای بسیار دو روز مانده به زمن ساعت ۸:۹ کلبه خورد، فارغ از یکتا و وحاشیه‌ها طی قراردادی که طرح هدفمندسازی پارانه‌ها طی دست کم ۲ سال اخیر برانگیخته است در یک برداشت مصطفانه باید اجزای چنین طرحی را نشان مسلم اقتصاد خواهان پیشرفت ایران در شرایط فعلی ارزیابی کنیم. واقعیت اینجاست که کم‌رک اقتصاد ملی ایران زیر بار طاقت فرسای دست کم ۴۰ میلیارد دلار پارانه در سال خام شده است و چنین اندام خسته و فرسوده‌ای به راستی امکان به مقصد رساندن قافله توسعه ۲۰ ساله را نداشت اما با اجزای این طرح و حذف تدریجی پارانه‌ها مستقیم و غیرمستقیم به مرور اقتصاد ایران جان‌دیواریافته گرفته و فرصت تحرک و پر پرواز را برای رسیدن به قله‌های افتخار خواهد یافت. در این مقاله بدون داری درباره آثار و ثمرات طرح هدفمندسازی پارانه‌ها می‌سازیم بخش‌های اقتصادی قصد بر این است تا زوایای مختلف اجزای این طرح بر اقتصاد انرژی ایران بررسی و تفسیر شود. گرچه طرح هدفمندسازی پارانه‌ها بخش‌های مهم و پراهمیتی از اقتصاد ایران را شامل می‌شود اما آنچه که این طرح را متمایز می‌سازد برنامه ریزی آن برای آتیه اقتصاد انرژی کشور است. انواع فرآورده‌های سوختی، گاز طبیعی و برق در این طرح و از ابتدای دی ماه منتهی نرخ گذاری بخش حمل و نقل را پیش و پیش از سایر بخش‌ها تحت تاثیر خود قرار خواهد داد به تعبیری دیگر اگر تا امروز سوخت ارزان موبین برای شکل گیری کربوهای بازسیرتور جاده‌ای در کشور ایران بوده است از این پس ممکن است چالش‌هایی جدی در این بخش به وجود آید. آنچه که مسلم است و در آن تردید نیست دولت خدنگزار همه تلاش خود را برای اجزای بودار انرژی آسیب این طرح مصرف ساخته است اما از سویی برخی دیگر از واقعیت توسعه اقتصاد ایران را نیز نمی‌توان نادیده گرفت. موضوع توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل در کشور که با تصویب ۱۳ بودجه سال ۱۳۹۰ کلبه‌ها اکنون به یکی از نام‌های انرژی توسعه ایران بدل شده است و به همین دلیل اجزای طرح هدفمندسازی پارانه‌ها در شرایطی که زیرساخت‌های حمل و نقل در کشور به مرحله توسعه کافی نرسیده است ممکن است اثرات مثبت طرح هدفمندسازی پارانه‌ها در حوزه انرژی را با چالش مواجه سازد. یکی از موارد بسیار حایز اهمیت در اجزای این طرح که اثر مستقیم آنرا در بخش حمل و نقل می‌توان دید نرخ جدید گازوئیل است. این فرآورده سوختی مهم که به شاهرگ حیات حمل و نقل جاده‌ای در کشور موسوم گشته است از این پس با نرخ ۳۵۰۰ ریال عرضه خواهد شد. متوسط سفر هر کامیون در کشور ما ۳۸۸ کیلومتر است و نرخ متوسط حمل بار ۱۳ تن است. این درحالی است که از ظرفیت ۱۵۰ میلیون تنی حمل بار توسط خطوط ریلی کشور چیزی حدود ۱۲۰ میلیون تن آن بدون استفاده باقی مانده است و تنها ۲ درصد از ظرفیت جابجایی بار کشور توسط راه آهن انجام می‌گیرد. به موازات باید دانست که صرف مصرف انرژی در این خطوط ریلی به نسبت جاده کمتر از یک پنجم است. یعنی اگر فرض کنیم که همه حمل و نقل کشور توسط راه آهن انجام می‌گیرد کشور ما ۸۰ درصد از کل مصرف انرژی بخش حمل و نقل جاده‌ای فعلی را که رقمی بسیار چشمگیر است، صرفه جویی می‌کند. اما به هر روی به دلیل عدم برنامه‌ریزی برای استفاده از ظرفیت‌های مغفول بخش راه‌آهن، برآورد مصرف انرژی بخش حمل و نقل جاده‌ای آثار مثبت خود را آشکار خواهد ساخت. در این میان اما وظیفه‌ای مهم نیز بر عهده شرکت‌های خودروسازی کشور است که باید با افزایش سطح کیفی خودروهای ساخت داخل در استعمار روند کاهش مصرف انرژی باشنده. از رده خارج کردن خودروهای فرسوده نیز توسعه ناوگان حمل و نقل درون شهری به همراه توسعه ترافیک و سیستم حمل و نقل راهبردی عمده‌ای است که می‌تواند ترسیم‌کننده تابلی آنگاز از رشد هدفمندسازی پارانه‌ها در بخش انرژی باشد. این واقعیت را مجال افکار عمومی دو طیفی در زمین نخست اجزای طرح هدفمندسازی پارانه‌ها بنا به اعلام نهادهای مسول میزان تقاضا برای مصرف بنزین کاهشنی خیره‌دهنده داشته است و نیز دست‌های نهرانی‌ها کاهش حجم ترافیک را به خوبی احساس می‌کنند. طبیعی است که مولفه قیمت به عنوان یکی از اجزای مهم تشکیل دهنده مصرف بر تعادل مصرف بنزین بسیار موثر است و سوخت پراهمیتی که اکنون همه به اطلاع آن در سالهای گذشته اعتراف می‌کنند امروز با اتکا به مولفه قیمت جنبانی می‌رود اما مصرفی متعادل و لایق بدون هدررفت را تجربه‌کنند. حاصل کلام آنکه طرح هدفمندسازی پارانه‌ها در حوزه انرژی بدون تردید یک جزای نجات بخش خواهد بود. برای کشوری که تولید یک گرمی متحرک اقتصادی اش ذخایر نفت و گاز است چیزی شوم تر و خطرناک‌تر از توریق ۴۰ میلیارد دلار پارانه مصرف انرژی در داخل نیست. اگر این وضع ادامه یابد ایران ما تا دو دهه آینده باید بر مزار آرزوهای اقتصادی و آرام توسعه و پیشرفت خود مجلس عزای بر می‌آید. اکنون اما با اعلام ختم بنزین غرض پارانه‌ها بخش انرژی می‌توان به تحقق آرزوهای بزرگ نسل امروز و فردای ایران دل بست.

پرویزترین نشریه تخصصی صنعت نفت ایران

مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی تأکید کرد:

ضرورت تهیه شناسنامه پژوهشی برای میدان‌های مشترک

دانش نفت: مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی با تأکید بر ضرورت تهیه شناسنامه پژوهشی میدان‌های مشترک گفت: باید از ظرفیت‌های پژوهشی دانشگاه‌های واقع در مناطق عملیاتی تحت پوشش این شرکت استفاده شود.
مهدی فکوره به مناسبت روز پژوهش تصریح کرد: با توجه به سیاست‌های وزارت نفت در باره تولید از این میدان‌ها، مسائل آنها در اولویت قرار دارد و پژوهش‌های کاربردی و بکارگیری نتایج آنها در این میدان‌ها و تهیه شناسنامه دقیق آنها با هدف برطرف کردن تکنیک‌های عملیاتی و افزایش تولید از دیگر فعالیت‌های پژوهشی است. وی افزود: با توجه به گسترده‌ی شرکت نفت مناطق مرکزی ایران در ۱۱ استان کشور، واحد پژوهش و توسعه این شرکت اساس کار خود را بر مسائل آنها در مراکز دانشگاهی آن استان‌ها در برطرف کردن نیازهای میدان‌های نفتی و گاز خود متمرکز می‌کند که نمونه این همکاری در عقد ۱۵ قرارداد پژوهشی با دانشگاه شیراز است. فکوره یادآور شد: در راستای سیاست‌های کلی نظام جمهوری اسلامی ایران و به تبع آن در مسائل‌ها به همکاری با دانشگاه‌های معتبر کشور مکلف شده‌اند و بر همکاری بیشتر آنها تأکید می‌شود تا در تولید علم و بومی‌سازی این نقش خود را ایفا کنند.
اجرای ۳۳ پروژه پژوهشی در نفت مناطق مرکزی
وی گفت: تعداد ۳۳ پروژه پژوهشی با هدف پاسخ‌گویی به مشکلات صنعتی و بومی‌سازی دانش فنی و با هزینه ۴۰ میلیارد ریال در شرکت نفت مناطق مرکزی ایران اجرا می‌شود. مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی ایران افزود: پژوهش و فناوری برای استفاده بهینه از منابع خدادادی نفت و گاز و بومی‌سازی تکنولوژی‌های مورد نیاز این صنعت

راز کرمانشا و پژوهشگاه صنعت نفت در حال اجراست، بررسی شد. به گفته او، از این تعداد پروژه ۲۵ پروژه پیشرفت بیش از ۷۰ درصد دارد که تا پایان امسال به پایان می‌رسد و نتایج آن در صنعت به کار گرفته خواهد شد. مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی ایران در توضیح اجمالی از برخی پروژه‌ها تصریح کرد: یکی از پروژه‌های در دست اجرا، ساخت نانوسنور متان با همکاری پژوهشگاه نانوتکنولوژی دانشگاه شیراز است که پس از تدوین دانش فنی، شرکت صنایع الکترونیک شیراز آن را به اشتراک تولید خواهد کرد و کاربرد آن با هدف شناسایی نشت گاز در صنایع اجزایی می‌شود. وی افزود: هم‌اکنون این قطعه‌ها در ایران تولید می‌شود که با پایان این پروژه ساخت آن بومی‌شده و صرفه جویی ارزی چشمگیری به دنبال خواهد داشت. فکوره از دیگر پروژه‌های مهم در ساخت نانوفیلتر غشایی برای جداسازی یون کراید از میغانات گازی خواند و یادآور شد: این طرح برای افزایش کیفیت و مرغوبیت میغانات گازی ارسالی به صنایع پایین دستی استفاده خواهد شد. این پروژه نیز با همکاری پژوهشگاه نانوتکنولوژی دانشگاه شیراز و با ۷۵ درصد پیشرفت در حال اجراست و پس از پایان به صورت پایلوت در میدان‌های سرخون و نصب استفاده خواهد شد. وی اظهار داشت: در راستای نظامنامه جدید و تعریف پروژه‌های جدید و اخذ تأییدیه‌های لازم از شورای سیاست‌گذاری، پروژه‌های همچون بومی‌سازی مواد بازدارنده ضد خوردگی، استفاده از نانوتکنولوژی نانو برای بالا بردن عملکرد کل حفاری، بکارگیری فناوری نانو برای سبک‌سازی نفت خام و زیاد برداشت از مخازن نفتی به ویژه مخازن مشترک در مراحل تدوین، فرآیند و اجرای آن است.

معاون وزیر نفت در توسعه منابع انسانی و مدیریت خبر داد:
جذب ۳ هزار فارغ التحصیل دانشگاهی در صنعت نفت تا پایان امسال
روش متقاضیان می‌تواند از دوتربین نقاط کشور درخواست‌های جذب شود. سه هزار نفر از فارغ التحصیلان دانشگاهی کشور از طریق مصاحبه و آزمون در صنعت نفت جذب می‌شوند. معاون وزیر نفت در توسعه منابع انسانی و مدیریت با بیان این که امسال جذب نیرو در صنعت نفت به روش برگزاری آزمون استخدامی در شرکت‌های ملی گاز ایران و نفت ایران و جذب فارغ التحصیلان ممتاز دانشگاه‌ها خواهد بود، گفت: هم‌اکنون مرحله مصوبت‌های آزمون استخدامی سال جاری در صنعت نفت انجام شده و مجوز‌های لازم از وزیر نفت دریافت و به شرکت‌های مربوطه ابلاغ شده است. وی با پیش‌بینی اینکه این آزمون تا پایان سال برگزار خواهد شد، تصریح کرد: در مرحله بعد برای ثبت نام و برگزاری آزمون کتبی، در رسانه‌ها اعلام عمومی خواهد شد تا داوطلبان در زمین آزمون ثبت نام کنند. دکتر میرمحمدصادقی اولویت‌کنونی جذب نیرو در صنعت نفت را به ترتیب فارغ التحصیلان رشته‌های فنی از طریق مهندسی صنایع و آی‌تی در مقاطع دکتری، فوق لیسانس و لیسانس اعلام کرد و گفت: در آینده نزدیک ساختار منابع انسانی این صنعت بیش از پیش دانش محور خواهد شد. وی با اشاره به راه اندازی پایگاه اینترنتی ثبت نام از دانش‌آموختگان ممتاز با هدف ارتقای برد اطلاع‌رسانی و فراهم آوردن شرایط یکسان به منظور دستیابی به ثبت نام برای تمام افراد، تصریح کرد: این پایگاه با هدف عدالت محوری و جلوگیری از ترندهای شهری، پایگاه اینترنتی ثبت نام

معاون وزیر نفت در توسعه منابع انسانی و مدیریت خبر داد:

جذب ۳ هزار فارغ التحصیل دانشگاهی در صنعت نفت تا پایان امسال

دانش نفت: دکتر علیرضا میرمحمدصادقی اظهار داشت: تا پایان سال جاری سه هزار نفر از فارغ التحصیلان دانشگاهی کشور از طریق مصاحبه و آزمون در صنعت نفت جذب می‌شوند.
معاون وزیر نفت در توسعه منابع انسانی و مدیریت با بیان این که امسال جذب نیرو در صنعت نفت به روش برگزاری آزمون استخدامی در شرکت‌های ملی گاز ایران و نفت ایران و جذب فارغ التحصیلان ممتاز دانشگاه‌ها خواهد بود، گفت: هم‌اکنون مرحله مصوبت‌های آزمون استخدامی سال جاری در صنعت نفت انجام شده و مجوز‌های لازم از وزیر نفت دریافت و به شرکت‌های مربوطه ابلاغ شده است. وی با پیش‌بینی اینکه این آزمون تا پایان سال برگزار خواهد شد، تصریح کرد: در مرحله بعد برای ثبت نام و برگزاری آزمون کتبی، در رسانه‌ها اعلام عمومی خواهد شد تا داوطلبان در زمین آزمون ثبت نام کنند. دکتر میرمحمدصادقی اولویت‌کنونی جذب نیرو در صنعت نفت را به ترتیب فارغ التحصیلان رشته‌های فنی از طریق مهندسی صنایع و آی‌تی در مقاطع دکتری، فوق لیسانس و لیسانس اعلام کرد و گفت: در آینده نزدیک ساختار منابع انسانی این صنعت بیش از پیش دانش محور خواهد شد. وی با اشاره به راه اندازی پایگاه اینترنتی ثبت نام از دانش‌آموختگان ممتاز با هدف ارتقای برد اطلاع‌رسانی و فراهم آوردن شرایط یکسان به منظور دستیابی به ثبت نام برای تمام افراد، تصریح کرد: این پایگاه با هدف عدالت محوری و جلوگیری از ترندهای شهری، پایگاه اینترنتی ثبت نام

از دانش‌آموختگان ممتاز راه‌اندازی شده است.

اشتیاق چهار هزار نخبه برای کار در صنعت نفت

دکتر میرمحمدصادقی با بیان این که تاکنون بیش از چهار هزار نفر از دانش‌آموختگان ۷۰ دانشگاه کشور در پایگاه اینترنتی ثبت نام از دانش‌آموختگان ممتاز وزارت نفت برای کار در نفت نام کرده‌اند، گفت: به زودی به ثبت نام مشخص شد. تعداد دقیق این افراد مصاحبه‌ای با آنها انجام خواهد شد. زیرا که مسکن است تاکنون برخی از این افراد در شهر مراکز سازمان‌های دولتی جذب شده باشند. معاون وزیر نفت در توسعه منابع انسانی و مدیریت گفت: با به کارگیری سیستم مکانیزه، خطای نیروی انسانی کاهش یافته و دسترسی پاسخگویی شفاف به مراجع کنندگان فراهم شده است. با این روش متقاضیان می‌تواند از دوتربین نقاط کشور درخواست‌های جذب شود. سه هزار نفر از فارغ التحصیلان دانشگاهی کشور از طریق مصاحبه و آزمون در صنعت نفت جذب می‌شوند. معاون وزیر نفت در توسعه منابع انسانی و مدیریت با بیان این که امسال جذب نیرو در صنعت نفت به روش برگزاری آزمون استخدامی در شرکت‌های ملی گاز ایران و نفت ایران و جذب فارغ التحصیلان ممتاز دانشگاه‌ها خواهد بود، گفت: هم‌اکنون مرحله مصوبت‌های آزمون استخدامی سال جاری در صنعت نفت انجام شده و مجوز‌های لازم از وزیر نفت دریافت و به شرکت‌های مربوطه ابلاغ شده است. وی با پیش‌بینی اینکه این آزمون تا پایان سال برگزار خواهد شد، تصریح کرد: در مرحله بعد برای ثبت نام و برگزاری آزمون کتبی، در رسانه‌ها اعلام عمومی خواهد شد تا داوطلبان در زمین آزمون ثبت نام کنند. دکتر میرمحمدصادقی اولویت‌کنونی جذب نیرو در صنعت نفت را به ترتیب فارغ التحصیلان رشته‌های فنی از طریق مهندسی صنایع و آی‌تی در مقاطع دکتری، فوق لیسانس و لیسانس اعلام کرد و گفت: در آینده نزدیک ساختار منابع انسانی این صنعت بیش از پیش دانش محور خواهد شد. وی با اشاره به راه اندازی پایگاه اینترنتی ثبت نام از دانش‌آموختگان ممتاز با هدف ارتقای برد اطلاع‌رسانی و فراهم آوردن شرایط یکسان به منظور دستیابی به ثبت نام برای تمام افراد، تصریح کرد: این پایگاه با هدف عدالت محوری و جلوگیری از ترندهای شهری، پایگاه اینترنتی ثبت نام

نشریه پلاتر خبر داد:
ذخیره سازی ۲۰ میلیون بشکه نفت خام ایران بر روی آب‌های آزاد

نشریه پلاتر در تازه‌ترین شماره خود نوشت: ایران بیش از ۲۰ میلیون بشکه نفت خام خود را در ۱۶ نفتکش بزرگ ذخیره کرده است.
نشریه تخصصی پلاتر اعلام کرد: از ۲۰ میلیون بشکه نفتی که در نفتکشهای نزدیک به بنادر خلیج فارس ذخیره شده بیش از ۴ میلیون بشکه به تازگی به مجموعه افزوده شده است. این نشریه نوشت منابع آگاه نیز اخبار مربوط به ذخیره سازی نفت ایران در نفتکشهای خلیج فارس را تأیید کرده‌اند. یک مقام آگاه در این باره گفت: بیش از ۲۶ فروند نفتکش برای ذخیره سازی ۵۲ میلیون بشکه نفت خام ایران در نظر گرفته شده است که تاکنون ۲۰ میلیون بشکه نفت در این نفتکشها ذخیره شده است. در حالی پلاتر از ذخیره سازی ۲۰ میلیون بشکه نفت خام ایران بر روی آب خرمی می‌دهد که روتیتر چنددی پیش‌این رقم را تنها ۱۴ میلیون بشکه اعلام کرده بود. ذخیره سازی نفت بر روی آب تکنیکی است که برخی فرودستانگان نفت برای تأمین قیمت مورد نظر خود و تنظیم شرایط بازار به کار می‌گیرند. در عین حال پلاتر مدعی است رهایی نبودن قیمت نفت ایران و مشکلات موجود در زمینه انتقال درآمدهای نفتی به ایران عامل اثباتش شدن نفت ایران بر روی آب بوده است. این در حالی است که تحریم‌های نفت شوری امنیت و همچنین تحریم‌های یک جانبه آمریکا و اروپا علیه ایران شامل فروش نفت نمی‌شود

تلاش شورون نفتی ایران برای مشارکت در توسعه یک میدان نفتی ایران

پایگاه اینترنتی ویکی لیکس در یکی از اسناد خود فاش کرد: شرکت نفتی شورون آمریکا برای توسعه یک میدان مشترک در مرز ایران و عراق مذاکراتی را با تهران انجام داده است.

به گزارش پایگاه داو جونز بر اساس اسناد منتشر شده از سوی ویکی لیکس، نوری المالکی نخست وزیر عراق به دیپلماتهای آمریکایی گفته است شرکت نفتی شورون آمریکا برای توسعه یک میدان نفتی در مرز ایران و عراق مذاکراتی را با تهران انجام داده است. این اسناد که از سوی سفارت شورون در بغداد منتشر شده شامل جزئیات مذاکرات نخست وزیر عراق با دیپلماتهای آمریکایی در مارس ۲۰۰۹ است. مالکی در این دیدار از دیپلماتهای آمریکایی در خصوص قانونی بودن مذاکرات شورون با ایران و اجزای این پروژه سوال کرده است که دیپلماتهای آمریکایی در پاسخ گفتند: با توجه به قوانین تحریمی آمریکا بر ضد ایران اجزای این پروژه غیر قانونی است. نوری مالکی نیز تأکید کرده است ترجیح می‌دهد این پروژه بزرگ نفتی در مرحله نخست با مشارکت شورون انجام شود ولی اگر دولت آمریکا اجازه ندهد این پروژه را با مشارکت شرکتی غیر آمریکایی انجام خواهد داد. آمریکا شرکتهای نفتی غربی را نیز فشار شدیدی قرار داده تا کلیه همکاری‌های خود با ایران را قطع کنند. سنگتوی شرکت شورون نیز طی نامه الکترونیکی تأکید کرد: این شرکت به طور کامل به قوانین آمریکا پایبند خواهد بود. اگر قوانین آمریکا اجازه ندهد شورون هیچ مذاکره و قراردادی را با ایران انجام نخواهد کرد. اسنادی که پایگاه اینترنتی ویکی لیکس منتشر کرده است فاقد ارزش قانونی و دیپلماتیک برخی تحلیلگران معتقدند این اسناد به طور مهندسی شده و از سوی دولت آمریکا با هدف تأمین منافع آمریکا منتشر شده‌اند.

شرکت نفتی جهان دومی

نشریه پترولیوم اینتلیجنس ویکلی اعلام کرد که شرکت ملی نفت ایران همچنان دومی شرکت بزرگ نفتی جهان است.

به گزارش نشریه پترولیوم اینتلیجنس ویکلی، این نشریه در تازه‌ترین گزارش خود با بررسی آماری پیتلین بیش از ۱۳۰ شرکت نفتی جهان فهرست ۵۰ شرکت برتر را اعلام کرد. بر پایه این گزارش، شرکت سعودی آرامکو عربستان در رده نخست و شرکت ملی نفت ایران (ان.آی.اوی) در رده دوم این جدول قرار دارند. رتبه بندی نشریه پترولیوم اینتلیجنس ویکلی ۵۰ شرکت نفتی در سال ۲۰۰۹ نسبت به سال گذشته (۲۰۰۸) تغییر چندانی نداشته است. شرکت‌های اکسون موبیل آمریکا، بی.پی.دی.اس ای و نوزولا، سی.ان.بی.سی چین، بی.پی انگلیس، شرکت پدراخت، پترولیوم اینتلیجنس ویکلی در رده بندی تغییر کرده اند. خود از معیارهایی مانند ذخایر نفت و گاز، ظرفیت پالایش و حجم فروش محصولات استفاده می‌کند. در این رده بندی شرکت‌های نفتی از لحاظ ۶ حوزه عملیاتی مختلف مورد سنجش قرار می‌گیرند. به طوری که شرکت‌های نفتی در هر یک از این حوزه‌ها رتبه و جایگاه متفاوتی دارند. سپس برای تعیین رده بندی کلی رتبه و جایگاه شرکت‌های نفتی در این ۶ حوزه عملیاتی به طور کلی بررسی می‌شود و ۵۰ شرکت برتر نفتی جهان مشخص می‌شود. رده بندی شرکت‌ها در این جدول مربوط به آمار عملیاتی شرکت‌ها در سال مالی ۲۰۰۹ است.